

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre . . . 6 frt. — kr.
Fél évre . . . 3 „ — „
Negyed évre . . . 1 „ 50 „
Egyes szám ára . . . 6 kr.
Külföldre egy évre 8 frt. — kr.

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:

minden egy hasábs 1 garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr. s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyílttér“ rovatban
közlendő cikkek soronkint
10 kr. díjért közöltnék.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT:
Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SOMLYÓN:
Móricz Gyula szerkesztő lakásán.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT:
Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:
Szabó Albert könyvnyomdájában.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések, hirdetmények, nyílttéri cikkek, stb. a kiadóhivatalokban fogadtatnak el.

Felhívás előfizetésre

a „Székelyföld“ 1884. évi folyamára.

A „Székelyföld“ című közgazdasági
társadalmi és szépirodalmi, hetenként jelen-
legi nagyságában 2-szer megjelenő hirlapra
a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre . . . 6 frt. — kr.
Fél évre . . . 3 frt. — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre 8 frt. — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben el-
fogadtatnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfize-
téseikkel még hátralékban vannak, tisz-
telettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, szí-
veskedjenek előfizetéseiket minél előbb meg-
újítani, hogy lapunk szétküldésében za-
var ne forduljon elő.

Előfizetések elfogadtatnak Kézdi-Vá-
sárhelyt a kiadó-hivatalban, Csik-Szeredán
Szabó Albert könyvnyomdájában. Az előfi-
zetési pénzek vidékről — legcélszerűbben
posta-utalvánnyal — Kézdi-Vásárhelyre,
lapunk kiadó-hivatalába küldendők.

A „Székelyföld“ kiadó-hivatala.

Állítsunk nép-kölesönpénztár-
akat!

Kézdi-szék, márcz. 25.

(Vége.)

A németországi hasoneczélú egyle-
tek egy része részjegytőkéket iparkodik
gyűjteni, minél nagyobb osztalékot akar-
ván adni a részjegyek birtokosainak. A
részjegytőke a tagok tulajdonát képezi
és az egyletből való kilépésükkor a rész-
jegyet visszakapják s az egylet felosz-
lásaakor osztalékot kapnak. Meg van
állapítva az, hogy hány részjegyre lehet
egy tagnak, t. i. rendszeren egy s ritkán a

legtöbb öt. Itt a cél tőkegyűjtés és a
részjegy utáni osztalék szaporítása. A
más része a német egyleteknek csak egy
tőké: a tartaléktőké ismeri, mely fel-
tétlenül a szövetkezet tulajdona, közös
célra lévén szánva, a tagoknak még a
szövetkezet feloszlása esetében sincs
semmi joga hozzá. Ezen tartaléktőke a
csékely belépti díjakból és az összes
nyereségből alakíttatnak. Ezen egyletek
a tartaléktőké oly nagyra kívánják nö-
velni, hogy az egylet a kölcsönök fel-
vételét egészen mellőzhesse s abból a
község tagjainak hitelét teljesen fedezni
lehesen. Ekkor lehetne a kamatokat le-
szállítani és ezek egy vagy nagyobb ré-
szét a község céljaira felhasználni, pl.
a lelkészek, tanítók fizetését emelni, is-
kolai könyvtárakat, faiskolákat alapí-
tani, templomokat, iskolákat, szegénye-
ket és elhagyottakat segíteni és ellátni
s más humánus és művelődési célokat
előmozdítani.

Igy és ekkor válnék a nép-takarék-
vagy kölesönpénztár a nép nyomorának
és inségének enyhítésére. A tartaléktőke
elvon alapult egyletek feloszlásához a
tagok % részének kell hozzájárulni és
ezen tagszám állapítja meg azon köz-
célú is, melyre az egylet vagy szövet-
kezet tőkéje fordítandó. Ezen utóbbi
egyletek inkább megfelelnek a földmü-
velő néposztály igényeinek már csak
azért is, mert hosszabb időre — 6 óra
vagy egy évre — adván közönségesen
kölesőneiket, ha osztalékot nem is ad-
nak tagjaiknak, de ezek az osztalék he-

lyett bő kárpótlásban részesülnek; — a
kölcsön felvett pénzt a gazdasághoz
szükséges állatok, eszközök, szerelvé-
nyek és beruházásokra fordítván, az ezek
által sikerültebb minőség- és mennyi-
ségben bevett terményekben gazdag
kárpótlást nyernek.

Ezen egyletek egyszersmind lehet-
nének kis gazdasági körök, termelő, fo-
gyasztási szövetkezetek, pincze-egyletek
stb., melyeknek bankárja aztán lenne a
kölesönpénztár.

Németországban, a hol még nem
alakultak meg ezen egyletek, nagy moz-
galom indult meg azok létesítése érde-
kében, s méltán, mert azok jótékony
befolyása a népre az uzsorásokkal szem-
ben az erkölcsiség, a becsületérzés éb-
resztése és ápolása tekintetéből kiszá-
mithatlan nagybecsű.

A nyomor, az inség, az anyagi és
erköcsi tönkrement örvényéből még
csak ezen egyletek lennének hivatva
szegény földművelő népünket megmen-
teni és kiragadni. Ezen egyletek meg-
alapítása egyelőre nehéznek tetszik, de
a kezdet nehézsége ne retentsen el,
mert sem valami sok pénz, sem valami
nagy tudomány nem kell hozzá. Az egy-
let kölcsönt vesz fel, kölcsönt ad, a köl-
csön lejáratát nyilvántartja. Ehhez kell
egy számadoló, ki tudjon összeadni, ki-
vonni és kamatokat kiszámítani. A
számadoló nem lehet sem az igazgató-
ságnak, sem a választmánynak tagja és
valami fizetés utalandó neki, de a többi
hivatalnokok fizetés nélküliek lennének.

A pénztár egyelőre működését szorítsa
csak a legszükségesebbekre, t. i. a leg-
szegényebb sorsuak kisegítésére, s mi-
dön majd idővel megerősödik a belépők
tagsági díjai által is, terjeszkedjék
tovább.

Ezen egyletek megalapításában
minden községben elől mehetnének a
lelkészek, jegyzők és főbírák s más ér-
telmiségi előbbkelő emberek.

Az egylet tagjai, mint fennebb is
érintém, lehetnének a földműveléssel
foglalkozó tehetségesebb polgárok, kik-
nek hitelképessége elég biztosítékot
nyújtana, hogy akár egyes kereske-
dők, akár nagyobb birtokosok, akár
árva-, akár alapítványi intézetek hosz-
szabb időre szóló 5—6 % kölcsönt bo-
csásának az egyletek rendelkezésére.
Ezek munkaereje és vagyona ma a leg-
jobb biztosíték a maga egyetemlegessé-
gében, mert ha egyesek el is haláloz-
nak, de megmarad az egész szövetkeze-
ten a felelősség. E pénztárak kezelése
könnyebbség tekintetéből váltók helyett
adós-levelek által történék célsze-
rűbben.

A társulás eszméje a földművelő
néposztályban csak hasonló vagyis a
fentebbiekben érintett egyletek alapí-
tása által nyer életet s a mai haladás
által követelt sokféle igényeknek e nép
ezen egyletek utján felelhet meg és se-
gíthet a vállaira nehezülő ezerféle
bajokon.

Igen; a társulás eszméje kell, hogy
egész Európában s így nálunk is újabb

A „Székelyföld“ tárczája.

Garay Jánosnak egy feledés-
be ment költeménye.

Közi: Gödri Ferencz.

A Kossuth hirlapja 7-ik számában
(július 8. 1848.) Garay Jánosnak egy rég
feledésbe ment s „összes költeményeinek“
minden kiadásából kimaradt költeménye
van, melyet föl nem eleveníteni veszteség
volna irodalmunkra nézve, mert nevezett
lap már oly csekély számú példányokban
van meg könyvtárakban s forog közkézen,
miszerint bátran tekinthető kéziratnak.

Hazánk újjászületésének ama fényes
korszakából maradt ránk e hazafias, alkalmi
költemény, melyben halhatatlan Pe-
tőfink „Talpra magyar“-ja harsog a hazát
Kárpáttól Adriáig s melynek csak emlité-
sére is még mindig fölpezsdül a vér ereink-
ben; s ha nem egy koszorus költőnk neve
ragyogna is alatta, már maga a kor nagy-
sága, melyben iratott, elég érdeket köleső-
nöz neki.

Minden további bevezetés teljesen
szükségtelen lévén, egyenesen a dologra
térve, álljon itt e harminczöt hosszú év
felejtető homályában már-már csaknem el-
veszett szép költemény.

Unió.

Kimondatott, kimondatott végtére
A rég epedt, a hön várt égi szó;
Egygyé lön a magyar hazával Erdély,
Kimondatott a szent szó: Unió!
Oh ne szakadj meg, szív, e pillanatban!
Midőn magyar s magyar közt kapcsolat van!

Mióta a világtéremtő „légyen“-t
Kimondotta Isten, s lett e szép világ,
Nem monda senki e földön nagyobb szót,
Mint a kik e szent szót elharsogák;
Magszületett a föld a „légyen“ szóra,
„Testvérré“ forrt egygyé az unióra!

Magunk valánk a nagy, kerek világon,
Két árva, idegenek közepett;
Erdély miként a pásztortűz az éjben,
Mi a világtengerben egy sziget;
Láttuk szünetlen egymást és epedtük,
De karjainkkal egymást el nem értük.

Ölve tartjuk végre mostan egymást,
Ajk ajkon csügg, szíven dobog szívünk;
Nem pusztá vágy többé, nem kétes álom,
Hogy újra egymásé s egygyé leszünk.
Kíttelt a türés s távollét határa,
Egyek vagyunk, egy test s vér valahára.

Mint esküvéje szent pillanatában
Áll szép arájával a völgyében,
Állunk egymással boldog ölelésben
Két honnak egygyé lett oltárkövén;
Mint két kebelnek egy szívdobbanása,
Magyarhon s Erdély egygyéolvadása.

Dobogj, dobogj, szív! hangos dobogásod
A szeretetnek legszentebb dala;
Lobogj, lobogj, testvériségnek lángja,
Sugárod a szabadság hajnala!
Isten van e lángoknak szikrájában,
Mint volt Horeb hegyén a csipkelángban.

Te vagy e lángban, te vagy e jelekben,
Oh, magyaroknak védő Istene!
Ki ezredéven át megvédted e hont
A vésznek és ármánynak ellene!
Megismerünk, mert kebelünkben érzünk,
Mert benned volt, van és lézen reményünk!

Légy üdvözölve, újjászületésünk
Előpostája, hön várt, égi szó!
Magyarhon és Erdély egyesülése,
Légy üdvözölt, váltáságunk: Unió!
Lefolyt az átok, egy lett Árpád népe . . .
Hol az erő, mely újra ketté tépje?

Garay János.

A bakonyi ispánokról s más
egyebekről.*)

Pesty Frigyes „Az eltűnt régi
vármegyék“ című műve 1-ső kötetének
204-ik lapján azt mondja: „A bakonyi is-
pánság egy ideig örökös volt a Csákyak
mellett. Követte a Báthory és Rozgonyi iva-
dek.“ S honnan veszi a Báthoryakat? On-
nan, hogy az előző, t. i. 203-ik lapon, Simon
pozsoni, győri és bakonyi comes után
megjegyzí, miszerint az a Báthory család-
ból való volt s említették Nagy Lajos ki-
rály levelében. Móricz, Simon, Simon a Mó-
ricz fia, valamint Simon mester, kik az
1337., 1351., 1355. s 1366. évekről, mint
bakonyi ispánok, ottan elősoroltatnak, nem
a Báthory, hanem a medgyesalliai s mór-
hidai Móricz családból valók voltak s csak
annyiban tartoztak a Báthory családhoz,
a mennyiben Simonnak nőttestvérét: Annát,
Báthory László szabolcsmegyei főispán
vette nőül. (Gyulafehérvári káptalan 1357-ki
okmány; Nagy Iván: Magyarország család-
ai 3. köt. 219. l. s 7. köt. 564. l.; Szirmay:
Szathmármegye 2. köt. 74. l.; gr. Zichy
család okmánytára 3. köt. 156., 186. s 239.
l.) Ezen Simon 1369—71-ben már dalmát-

*) E sorokat a főváros egy igen tekintélyes
egyenétől kaptuk. Szerk.

lendületet nyerjen. Ha a nagyobb birtokosok és pénzemberek társulatokká alakulva, nagy pénzhatalmakká tudnak lenni, miért ne társulhatnának hasznosan és saját kisebbszerű igényeiknek és céljuknak megfelelően a jobb módú kisbirtokosok is? S miért ne védhetnék meg magukat a nagygyá nőtt és őket elnyeléssel fenyegető pénzhatalmak célzatos tulkapásaival szemben? A gyengéknek van nagyobb szükségük az egyesülésre, mert a hatalmasok már önállóan fenntarthatják magukat. Csak előre, ki kell göngyölíteni a zászlót és sorakozni kell alája! Ezt kívánja jól felfogott érdekünk s jövőnk biztosítása.

Földbirtokosaink figyelmébe.

Az új földadókataszter életbeléptetése alkalmából követendő eljárás iránt fm. Simor János bib.-hg.-primás ö emja, papságához, fontos utasítást intézett. Jó szolgálót vélünk teljesíteni, ha azt kivonatossan közöljük s az oly közlelő érdekelt földbirtokosok figyelmébe ajánljuk. Az utasítás lényegei ezek:

1872. sz. Az 1875. évi VII. t. cz. által elrendelt földadókataszteri munkát, melynek mint a nevezett törvényozikk 1-a mondja, célja a magyar állam területén fekvő minden földbirtok tiszta jövedelmének ki nyomozása, hogy az állami földadó alapjául szolgáljon, elkészülvén, a törvény intézkedése következtében, már a folyó évi adó nem az eddig érvényben volt, hanem az új kataszteri munkát alapján fog kivetetni.

A nagy fáradsággal és roppant költséggel keresztülvitt kataszteri munkát ugyanis előreláthatólag hosszú évtizedeken át alapját fogja képezni az állami, községi, általában a közterhek kirovásának; mert ha az eddig érvényben volt kataszter több mint harmincz évig tartotta fenn magát: ugy a mostani, mely sokkal nagyobb áldozatok árán létesült, a körülmények gondos megfigyeléséből ítélve, sokkal hosszabb ideig fog érvényben maradni.

A kataszteri munkálatok minden egyes községbe a törvény rendelkezéséhez képest el fognak küldetni és közszemlére kitétetni, s lehet, hogy idáig egyesekbe már el is küldettek. Ezekbe tehát alapos betekintést tegyenek s magukat kellőképen tájékozván, a netalán fölmerülő kételyekre nézve

fölvilágosításért az illető hatósági közegekhez forduljanak, kik azt megadni kötelesek. Az újonnan megállapított kataszteri tiszta jövedelem s az ennek alapján kivetett adó mennyiségének kimutatásainak megérkezéséről minden egyes földbirtokos, illetve beirt adófizető, a községben lakók bemonás a távollakók pedig vevény mellett értesítetnek. Ha ezen tiszta jövedelem megállapítása sérelmesnek találattik, az ellen az értesítés kézbesítésétől számítandó hatvan nap alatt fölszólamlással élhetnek, mely azon község előjárásánál akár szóval, akár írásban nyújtandó be, melynek területéhez a sérelmesnek vélt adóval megrótt földbirtok tartozik. A fölszólalás alapjául szolgálhat a birtokkivek, vagyis a kataszteri munkálatnak eredményét feltüntető okmányok. Ha ezeknek bejegyzései alapos vizsgálat után téveseknek találtnának és pl. vagy más mivelsi ágba, vagy pedig más beosztályba soroztatott volna a birtok, ez ellen most még fölszólamlással vagyis reklamációval lehet élni, mely ha alaposnak fog találtatni, a földbirtok más osztályba fog soroztatni s ehaz képest az adó összege is módosítottatni.

Ezen fölszólamlások az újabb 60 nap alatt küldött kataszteri tisztvisele által vizsgáltatnak meg, ki azt a községi kataszteri bizottság, ugy az arra meghívott fölszólaló jelenlétében intézi el; — ha az illető fölszólalónak ezen elintézés ellen kifogása volna, azt a fölszólalási jegyzékbe világosan beiratja.

A járási fölszólamlási bizottság működésének befejezte után a földadó-bizottság elnöke a bizottságot összehívni és üléseit egyfolytában addig tartani köteles — míg a fölszólamlási küldöttség jelentései alapján az összes beérkezett fölszólamlások felett nem határoz — mely határozat az illető fölszólalónak kézbesítve lesz.

Ezen kézbesített határozatok ellen ismét jogában áll az érdekelt félnek 15 nap alatt a kerületi bizottsághoz felebbezni, mely a községi előjárásánál is beadható.

A kerületi bizottság határozata a feleknek vevény mellett kézbesítettik, — ellene csak az esetben van helye a további felebbezésnek, ha a kerületi bizottság határozata a járási bizottság határozatától eltér, — ezen felebbezés a kézbesítéstől számított 15 nap alatt a kerületi bizottság elnökénél — akár a község előjárása útján — nyújtandó be, ki azt véleményes jelentése mellett a nagyméltóságu pénzügymi-

nisterhez, ez pedig saját véleményével végleges eltárgyalás végett az országos bizottsághoz teszi át.

Ha a fölszólamlások következtében az adó csökkent, a netalán már befizetett többlet készpénzben visszatérítettik, akár az adóba beszámítható lesz, — ha azonban a fölszólamlások folytán az adó emelkedett, csak a megállapított követő év elejétől fizéttetik a többlet.

A fölszólamlásokra nézve ennél fogva az eddig elmondottak irányadók, miket szem előtt tartva, semmiféle idegen közbenjárásra sem lesz szükség.

A fölszólamlások benyújtása mindedig lehetetlen volt, mert a kataszteri munkálatot megszakítás nélkül kellett folytatni. A földek kataszteri osztályozásánál eddig is jelen lehetett ugyan a földbirtokos, s talán tudja is, mily osztályba soroztatott földjei; de most a birtokivből és a kivetett adóból már azt is láthatja, vajjon, összehasonlítva azt más pl. a hasonmínőségű szomszéd birtok tiszta jövedelme- és ennek alapján kivetett adójával, sérelmes-e vagy sem, s lehet-e alapos kílátása, reklamálása esetén, a sérelem orvoslására.

Maga a reklamáció hat pontra vonatkozhatik:

1-ör. ha oly földrésztlet, mely földadó tárgyát nem képezi, mint adóköteles soroztatott, vagy ha adóköteles földrésztlet kihagyott,

2-ör. ha valamely földrésztlet többször vagy ha nem a saját községe telekkönyvébe iktattatott be, ugy szintén ha a tulajdonos hiháson van bejegyezve,

3-ör. ha a térfogat hibásan tétetett ki.

4-er. ha a földrésztlet nem a megfelelő mivelsi ág alá foglaltatott,

5-ör. ha a földrésztlet nem a megfelelő minőségű osztályba soroztatott,

6-ör. ha a földrésztlet a járáson belül fekvő határozottan megjelölendő más földrésztlettel összehasonlítva, egyenlőtlenül soroztatott.

E két utóbbi esetben a sorozatnál zsinormértékül vett próbaterek pontos ismerete okvetlenül szükséges.

A három utóbbi fölszólamlási czim arra vonatkozik, ha a birtokos magát az új adóval igazságtalanul terhelve érzi, s mely ellen, ha jelenleg fölszólamlás nem intéztetik, a baj későbbben nem orvosolható. Az adóval való megterhelés igazságtalan voltának megítélésére azonban nem elegendő azon körülmény, hogy az új adó a réginél nagyobb, mert még az esetben is helytelen lehet az új kirovás, ha kisebb a réginél és

megfordítva. A töd papság más községbeli földbirtokosoknak magatartására is lehet figyelemmel; ezeknek hasonmínőségű földjeivel összehasonlítván a sajátját, egybevetvén az amazokra és ezekre kivetett adót, melynek kiszámítása épen nem nehéz, mert állami egyenes adóképen egyelőre a folyó évre, a törvényhozás a kataszterileg megállapított tiszta jövedelemnek, földtehermentesítési járulékkal együtt, 25,5 százalékat, tehát valamivel több, mint egy negyedet, rendelte veendőnek; a kiszámítás ennél fogva, illetve adókivetés is könnyen ellenőrizhető s hibás számítás esetén kijavítható. Minthogy azonban a jövedelemre vetetik ki az adó, tudni kell azt is, hogy a tiszta jövedelem kiszámításának helyességét honnét lehet megítélni?

Ez csakis az osztályozásból ítélhető meg, magát az osztályozást pedig a birtokosok mutatják. Mindenekelőtt tehát szükséges ezeket alaposan ismerni; de miután a fölszólalás alapossága a mintaterekkel való összehasonlításból tudható meg, a mintaterek leírását is kell ismerni.

Elegendőnek tartom ugyan az eddigieknek szemeltartását, s különösen figyelemztetem még a töd papságot a hatvan napi határidőnek pontos megtartására; de ha valaki az ügyben még bővebben ohajtaná informálni, az szerezze meg magának az 1883 évi XLIV. czikket, valamint az ide vonatkozó miniszteri rendeleteket, melyek az 1883. évi Pénzügyi Közlönyben láttak napvilágot.

Irodalom.

Az osztrák-magyar monarchia írásban és képbén. Ez a czime azon műnek, melyet Rudolf trónörökös ö fensége kiadni szándékozik. Az egész mű 26 füzetet van tervezve. A Magyarországot illető rész szerkesztésével a trónörökös Jókai Mórt bízza meg, ki a következő értesítést adja a műről:

Egy eszme, mely trónörökösünk lelkében régóta érlelődik, közelit a megvalósulásához. Ez eszme az, hogy az osztrák-magyar monarchia legkitünőbb irodalmi és művészeti tehetségei egyesüljenek „szóban és képbén“ a monarchia mindkét részének minden téren leendő ismertetésére s egyuttal a fiatalabb íróknak és művészeknek is alkalom adassék e feladat kivételében való közreműködésre. Az ezen tartalmat képezendő mű egyidejűleg mint pompás díszmű és mint népszerű kiadvány fog megjelenni.

Hogy jutottam ide.

(Felolvasattott Szabó István ur által a közdivásár helyi jótékony négyeletnek folyó hó 25-én tartott fillérestélyen.)

Nagyérdemű közönség! Keresztény atyámfiai az Urban! Midőn az ember édes almára éhezik s aztán vadalmába harap, vagy midőn meleget keres, aztán jó hideg vízzel nyakon loccsantják: nem lehet oly kellemetlen érzés, mint a midőn napokon át foglalkoztunk azon kellemes gondolat-tal, hogy az élet prózai gondjai között részesülünk egy három piczulan vett élvezetes perczben, s midőn a függöny fellebben, mely eddig rejtve tartá élvezetes perczünk nagy kohóját az ő kerek fejével, magas homlokával és kimivelt szónoki hangjával: a nagy semmiségből előbuvik egy görbe alak lapos fejével, alacsony homlokával, majompofájával s fűrészhagyon kezd valamit nyöszörögni s azt is csak ugy lehet meghallani, ha az ember a szomszédjával fennhangon társalog. Ennél kellemetlenebb érzés csak az lehet, a mit akkor érezünk, a midőn — bár kikefélt hajjal, kikefélt ruhával, de halvány areczel és rögtönzött felolvasással — megjelenünk egy díszes társaság előtt s aztán a díszes társaság azt, a mit magunk szégyenkedve olvasunk, csendben hallgatja. Ez nagyon kellemetlen érzés, kérem alásan, tessék elhinni.

En teljesen méltányolni tudom a n. érd. közönségnek a csalódás miatti felháborodását, és kérem, méltóztassanak az alább kifejtendő okokból velem szemben elnézők

horvátországi bán volt, s azért utódai majdnem egy századig bán fiainak nevezettek, a mi aztán Cseh Jánost (Tudom. Gyűjtemény 1829. évi folyam 12. köt. 21—24-ik lapjain) arra indította, hogy ezen Simontól elkezdve, néhány izen egy külön möricz-hidai bán családot ismertetett, melyet Nagy Iván is Magy. családai 1-ső kötetének 154-ik lapján utánaközlött. Lajos király levelében csakugyan előfordul Simon, de nem Báthory, hanem Möricz Simon, mint a kitől kapta Báthory Lászlóné leányegyedben Krasznamegyében Somlyót, a miért is a Báthory család ez ága somlyói előnevet vett fel. (Fejér: Cod. Dipl. X. t. IV. vol. 842—869. p.)

Tény tehát az, hogy a fenn említett bakonyi ispánok a medgyesalliai Möricz családhoz tartoztak s a Báthoryakhoz sőrgorsági viszony kötötte csak, minek következtében az se indokolt, a mi a gr. Károlyi család oklevéltárának 2-ik kötete előszavában, a XI-ik lapon van mondva, hogy t. i. a Kaplyonok „nem kaphatták vissza medgyesalliai birtokaikat, a mindig hatalmasodó s kevés idő múlva a Báthoryakkal összevegyült Moróczoktól“. Hisz a Möricz vagy Moróczok nem a Báthoryakkal való összeházasodás folytán emelkedtek fel mert Möricz Simonnak apja: főispán, nagyapja: medgyesalliai Miklós erdélyi vajda volt. E Miklós vajda neje: Erzsének anyja: Sabina, IV-ik Béla királynak leánya, s így Miklós nemcsak mint vajda, de mint a királyi házzal közeli rokonságban álló, any-

nyira hatalmas volt, hogy Fintha nádort és társait hadával megfékezhetette. (Szilágyi Sándor: Erdélyország története 1. köt. 49. l.; Horváth Mihály: Magyarország történelme 2. köt. 88. l.) Miklós vajdának atyja: Möricz de genere Puk főispán, a királyné ítélőbírája, főasztalnok s tárnokmester volt, kit IV. Béla király a leghősebb- és legvittezebbnek nevez. (Fejér: Cod. Dipl. tom. IV., vol. I., p. 405., 406.) De máskülönb is a Kaplyonok nem azért nem kaphatták vissza medgyesalliai birtokaikat, mert a Möriczok hatalmasok voltak, hanem azért, mivel Jákó fia András, a Kaplonyi nemből, az ország egyházi főpapjainak és zászlós urainak egyhangu határozata folytán, jószágaitól a törvény értelmében megfosztatott s birtokai Medgyes mellett Miklós erdélyi vajdának és szolnoki ispánnak, Möricz mester fiának s az ő maradékainak és ivadékaiknak adattak László király által 1278-ban, még pedig ugy, hogy ezen adományozás örökre érvényben maradjon s az később se revocáltassék. (Fejér: Cod. Dipl. tom. X., vol. IV., p. 842—869.; Szirmai: Szathmármegye 2. köt. 312. s 313. l.) A Báthoriakkal való összevegyülés csak azt eredményezte, hogy a Báthory és Möricz családok közt 1351-ben Lajos király, valamint később 1409-ben Gara Miklós nádor előtt történt egyezmény következtében a Möriczok a Szathmármegyében volt medgyesalliai uradalmat, miután az ezen uradalmat birtágnak Möricz Istvánban magva szakadt, elvesztették, s azt a Báthoryak, Wer-

bewczy István kir. személyes jelenlétében, maguk közt fel is osztották, de azért a család a többi tagokban, t. i. Möricz Simon bán István és Miklós fiaiban és utódaiban, később más birtoknevek használása mellett, tovább is élt, daczára annak, hogy Rómer Floris (Győri tört. s régészeti füzetek 4. köt. 388—404. lapjain) a 15-ik század végével a hatalmas möricz-hidai családot az élők sorából kitorli. Pesty Frigyes ugyan-csak elől említett művében az 1-ső kötet 39. lapján egy Moré Pétert említ s ha bevallja is, hogy a gr. Keglevich család levéltárában levő 1505. évi eredeti levélben a Moré név Morócz alakban fordul elő, mégis nem a Morócz, hanem a Moré családi névhez ragaszkodik. Már pedig az a Péter, a kié volt Osongrádmegyében Csépa, Szelevény stb., nem Moré, hanem Möricz Péter, (Palugyai: Magyarország leírása 4. köt. 415. s 416. l.), kinek neje: mágoesi Pörkoláb Dora volt. Ezen Möricz Péternek volt unokája: Möricz Márton, Tornavárának ura, ki 1622-ben báróságot nyert s kinek két leányát: Borát és Katát, Keglevich Miklós és Semsey Zsigmond vették nőül, s így a Möricz jószágok nagy része, az azokra vonatkozó iratokkal együtt, amazokra szállottak. (Haan Lajos: Békésvármegye hajdani 1. köt., 173. l.; Magyar Tudományos Értekező 2. köt., 3. füz., 234—238. l.; Magyar Történelmi Tár 13. köt. 242. s 245. l.)

A diszmű feladata leendő felmutatni, mily gazdag művészi és irodalmi erővel rendelkezik az osztr.-magy. monarchia; míg a népszerű kiadásnak rendeltetése az lesz, hogy mint valódi nép- és családkönyv, a népesség minden rétegeibe behatoljon, s a valódi művelődésnek s az igazi hazafiai gondolkodás-módnak uttörője legyen.

Az első kötetben adja a monarchia általános leírását, a történeti fejlődéssel, az alkotmányos szervezettel stb. Ezt követi a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és tartományok leírása; külön kötetben Magyarország és tartományai; aztán Bosznia és Hercegovina. A befejező kötet szól a monarchia egyes országrészeinek kölcsönös határáról közművelődési és nemzetgazdasági tekintetben; az összekötő kapcsokról, az uralkodóház, a hadsereg, a közös érdekekről; az osztrák-magyar monarchia hivatásáról. A monarchia minden egyes országát lakó néptörzsek tárgyalva lesznek nyelvük, történelmük, tudományuk, művészetük, költészetük, nemzeti sajátosságai, néphimnuszok, népgazdaságuk: földművelésük, állattenyésztésük, vadászatuk, házi iparuk és lakházaik szempontjából. További közlemények a létrehozandó mű szerkesztése, munkaszervezése, a bécsi és budapesti szerkesztők személyiségei, továbbá a monarchia minden országaiból és tartományaiból való munkatársak nevei iránt annak idejében fognak közlést tenni. Jókai még azt az óhaját is kifejezi, hogy a Budapestről szóló ismertetés az illető kötetnek legvégére maradjon, mert addig is (körülbelül tíz év alatt) a magyar főváros szellemi ábrázata nagyot fog változni. Az egész munka szellemi vezetését a trónörökös vette kezébe. A mű egyelőre csak két nyelven fog megjelenni: magyarul és németül, még pedig oly módon, hogy egyik füzet váltakozva a Csiszajtánországek ismertető szövegét hozandja, másik a magyar korona országait. Amanak a szerkesztősege Bécsben lesz, emezé Budapesten. A szöveget mind a kettő ő fensége felügyelete és rendelkezése alá bocsátja. A magyar szövegnek németre s a németnek magyarra fordítása szintén a budapesti szerkesztő által fog eszközöltetni. A beküldött munkák illendő díjaztatnak a szerkesztőség által a művészi alkotások s azok díjazása iránt egy külön művészeti bizottság intézkedend, szintén a trónörökös felügyelete alatt.

lenni és én kijelentem, hogy az otthon elkészített és nagy mennyiségben elhozott tapsokból legkevesebbet sem kérek a magam számára, azt tessék az illetőnek postai utalványával elküldeni; a helyett azonban minél többet kérek a sottóságokból és nevetérlésekből, hogy annál kevesebben legyen felismerhető az én konstrukcióim hiányossága és eszméimnek beteges mivolta. Egyet azonban nem ígérhetek, azt t. i., hogy majompopfámat kicseréljem; mert már 42 esztendője, hogy egy kenyéren élődom vele s aztán ha kicserélném, sem lenne belőlem Székely János ref. pap, nemcsak azért, hogy ő a vörös, én pedig a fehér színt vallom magaménak, hanem azért legfőképen, mert én nem bírok annyit önmegtagadással, hogy a midőn ily szép társaságnak s különösen ennyi asszonynak a száját megállíthatom, vagy legalább megállíthatni hiszem: akkor én otthon a kuczkóban herbatheat igitam s a tyukszememet áztassam. Ily nagy lelki erővel csak az bírhat, a ki a lelkeknek pásztorja, de nem én, a ki saját lelkemet sem tudom megőrizni attól, hogy némelykor bolondságot ne csináljon, mint pl. jelenleg is.

Abból, hogy Székely János ref. lelkész ur most éppen herbatheat iszik és a tyukszemét vagdalja: megértheti a nagyérdemű közönség, hogy neki valami olyan magánbaja van, a mit előttünk nem végezhet el s ezen alapos oknál fogva otthon busong, s minthogy Szabó Albert nyomtató atyámfia az ő nevét is jogosan beleny-

Apróságok.

— **Nekrológ.** Kézdivásárhelyi Dávid Lukács jóra való ifjú kereskedő f. hó 1-én alig pár napi betegeskedés után hirtelen elhalt. Béke poraira!

— **Értesítés a csikmegyei gazdasági egyesület tagjainhoz.** A tavaszi vető időben Egyesületünk többféle vetőmagot fog a tagok közt kisértetéssel végett kiosztani; mit azon felhívással hozok a t. gazdaközönség tudomására, hogy a vetőmagvakat, u. m. Chevalier árpát, Champion tavaszszubát, oberndorfi répát, francia mákot, rigői lenmagot, stockerói borsót és lenesét, míg a készletben tart, mindennap délelőtt 11 és 12 óra közt a megyei gazdas. iskolánál osztom ki. Csik-Szereda, 1884. márczius 31-én. Nagy Imre, e. titkár.

— **Három kedves taggal** szaporodott a csikmegyei róm. kath. tanítótársulat: Kelen Ilona, Miklós Kata és Nemes Ida kisasszonyokkal. Késéget nem szenved, — úgy mond levelezünk — hogy a tanítónők nemes buzgóssága a férfi tagok lelkesedésére nagy hatással leendő.

— **A sorozás Kézdi-Vásárhelyt** javában foly. Naponként egész tömeg állja körül a városi tanácsházat, hol a székelegény sorsa felett határoznak. Felbokrétázott kalappal jelennek meg a deli legények, kísérv az egész atyafiság által. Az apa sohajtozik, az anya sir, a sógorok vigasztalnak s a kisirt szemű leányka édesen simul szeretőjéhez. Még egy utolsó vigasztaló szó a szülők és rokonok részéről s még egy lángoló tekintet a lányka szeméből s a legény átlépi a kordont, mely megett egy nehány ember boldogsága, szívnyugalma felett fognak mindjárt határozni. A rokonok és a hű szerető összeszorult szívvel várják a dolog kimenetelét. A legények egyenként jönnek ki hol vígan, hol szomorúan. Végre megjelenik ő is. Első pillanata szeretőjére esik, s az megérti tekintetét, areza elsáppad, gyötört kebléből a kétségbeesés fájdalom kiáltása tör ki. „Ó katoná!” Nosza megindul erre az egész rokonság könnye. Csak a szerető lányka nem sir, könnyei már kiapadtak, de szeméi és areza annál többet beszélnek szíve fájdalomról. A kis csapat könnyhullatások között vonul tovább s jönnek mások, s az ilyen jelenetek óránként ismétlődnek.

— **Gyilkosság.** Osdolai Sipos Király Ferencz m. hó 30-án meggyilkoltatott, mely esetről következőket írhatunk. Mult hó 29-kén este több osdolai legény együtt mu-

latott, ezek között a szerencsétlen véget ért Sipos Ferencz is. A társaság egy része pálinkát ivott, Sipos és Farkas I. pálinkába kártyáztak. A kártya felett nemsokára vita fejlődött ki s aztán meg tettelegességre került a dolog, mely azonban ezúttal minden komolyabb következmény nélkül mult el. Később a legények mindnyájan eltávoztak s reggel Sipos Király Ferencz meggyilkolva találták meg az utcán. A nyomozat azonnal megindított.

— **Sport.** A vadászat kedvelőit örömmel értesíthetjük, hogy a szalonkák már Csikba is megérkeztek. Valami nagy veszély kellett azonban, hogy érje őket, mert daczára a nagyon kedvező időjárásnak, alig húz két-három darab.

— **Egy nyul tragédiája.** A márcziusi legutolsó „porka” alkalmával egy jó hirben álló csiki vadász nyomászni indult s csakhamar két farkas friss nyomára bukkant. Elnyomásta őket a szomszéd falu nyiresébe, hol azt vette észre, hogy az egyik farkas a nyulnyomot éppen úgy szaglászta, mint egy kopó. Végre eljutott az erdő szélén azon pontig, hol a felzaklatott szegény nyul, elenségei elől menekülendő, a faluba vezető uton lefelé haladt. E ponton elváltak egymástól a farkasok: egyik a nyomon lefelé haladt, másik az erdőszélén lesbe állott. Az üldöző farkasnak sikerült is a nyulat majdnem a falu széléről megtéríteni s midőn „megvizsgálta” magát, a lesben álló orvrad neki ugrott, a nyul hátáról egy darab bőrt leszaggatott, mit gáztatva bizonyágául ott is hagyott, de a közben mindketten elcsúszván a havon, a nyul szorongatott kebelével tovább rohant. Nem tudjuk, mert ezt vadászunk sem constátálhatta, hogy megrepedt-e a kis ártatlannak a szíve, vagy a kegyetlen üldöző újra beérte, de nem messze ráakadt a helyre, hol a farkas a jámbor prédát mohó vágygyal elköltötte és ezalatt megérkezett társával tovább sétált. A szegény nyul ügyetlenségének lett az áldozata; az orvradakat szintén elérte a boszu anygala: a nagyobb farkas még az nap elejtetett, a kisebb oly hatalmas sebet kapott, hogy még ma is testi gyötrelmek közt barangol az erdők sötétében.

— **Közlemény** a kézdivásárhelyi szegény és munkaképtelen öregek ápolására hivatott „Stephanie menház” 1884-ik évi háztartási szükségleteinek fedezésére tett szíves adakozásokról. Réthi József 1 véka rozs. Özv. Nagy Mózesné 1 véka pityóka. Bertalan Józsefné 1 véka pityóka, egy koszorú hagyma és egy üveg paradicsombefőtt. Jancsó Sámuelné (kantai) 1 véka

sem hiányzik; tehát Isten segédelméből beszélnek valamit, éppen úgy, mint sok pap, a ki-míg a száját fel nem tátja, nem tudja, miről fog beszélni és mégis beszél, mert hát beszélnie muszáj. Én meg vagyok győződve, hogy ha rögtönözve is, de mindenik pap csak jól beszél, s ha az emberek aztán rosszat tesznek, az nem az ő hibája.

Tehát vegyük fel az ígét. „Tégy jót felebarátoddal, mint tennemagaddal”, mondja az irás a mit én ha most gyakorolni akar-nék, azt kellene tennem, hogy felolvasomnak véget vessek s ezáltal mind magamnak, mind hallgató felebarátainnak egyaránt jót tennék; hanem én nem szeretek senkivel jót tenni, az a jótékony nőegylet dolga; én nem szeretem, ha az emberek szenvednek, mert a szenvedés a legjobb pap a világon; az az emberiségnek bekerítetlen fegyháza, a honnan megjavulva jó ki az ember. De egyéb okból sem végzem még be felolvasommat: meg akarom mondani, hogy a midőn azon intést a szt. írásba bevették, hogy „tégy jót felebarátoddal”, akkor az emberek mind rosszak lehettek; mert ha most készítenék a szent írást, bizonyosan azt írnák bele: „Tégy jót tennemagaddal, mint éppen embertársaddal.” Most annyi a jótékony ember, hogy valóban keresni kell már azt, hogy kit boldogítsunk a jótékonyssággal, s a jótékonyok között nagyon sokan vannak már, a kik elefelelik saját testi-lelki bajukat, nem veszik számba vagyoni állásukat, csak hogy jót tessenek mással. Az ilyenek számára kel-

buza. A közlött gyűjtésnek összesített eredménye: pénz 17 frt 79 kr. Buza 8 véka, rozs 26 véka, árpa 13 véka, törökbuza 13 véka, pityóka 64 véka, só 29 kiló, zsir 8 és egy negyed kupa, szalonna 4 font, szappan 5 rud, gyertya 3 font, rizskása 7 és fél kiló, zsemlekása 1 kupa, köleskása 1 kupa, disznóoláb 10 darab, petroleum 5 és fél liter, paszuly 95 kupa, eczet 12 kupa, lenese 2 kupa, liszt 2 véka és 10 kiló, alma 20 liter, hagyma 3 koszorú, paradicsom 1 üveg, 1 főre való, 10 sing gyöles, 1 fazék töltött káposzta, egy részlet bors, 5 csomag gyufa. Fogadják a buzgó gyűjtők fáradozásaikért és a szíves adakozók becses adományaikért a menházi választmány nevében kifejezett köszönetünket. Kézdi-Vásárhely, 1884. márczius 22-én. Br. Szentkeresztly Stephanie elnök. Nagy Károly, jegyző.

— **Helyreigazítás.** Az Erzsébet árva-leány-nevelő intézet részére történt gyűjtés eredményéről a folyó évi 20. számban megjelent közleménybe következő hibák csusz-tak be: A 2. Bálatalvánál: 330 liter pityóka helyett 1 hectoliter pityóka kell, s kimaradt 8 liter gyümölcs, 16 tojás. A 3. Eszteleknél: 4 s fél liter buza helyett 4 s egyharmad liter buza kell, s az 54 liter pityóka, 16 tojás kihagyandó. A 9. Peselneknél: 38 liter buza helyett 58 liter buza kell s 4 liter árpa helyett 14 liter árpa. A 12. Felvolálnál: 26 liter buza kihagyandó, ellenben 9 liter rozs felveendő. A 13. Karatánál: 25 liter buza helyett 26 liter buza kell. A 21. Gelenczénél: 17 liter borsó helyett 12 liter borsó. A 25. Lemhénynél: 1 s fél liter lenese helyett 1 s fél liter borsó kell. A 26. Almánál: kimaradt 2 tojás. A 28. Alsó-Csernátónál kimaradt 25 liter pityóka. A 29. Felső-Csernátónál: kihagyandó 1 liter buza. A 36. Maksánál: kihagyandó 1 véka pityóka. A 38. Bitánál: 3 frt 68 kr helyett 1 frt 59 kr kell. A 39. Egerpatáknál: kimaradt 10 liter pityóka. A 41. Pávanál: kimaradt 1 frt 9 kr, 50 liter pityóka, 10 liter gyümölcs. A 42. Kovásznánál: kihagyandó fél véka pityóka. A 45. Nagy-Borosnyónál: 8 frt 41 kr helyett 3 frt 41 kr kell. A 46. Papolcznál: 35 s egyharmad liter törökbuza helyett 35 s egy fél liter törökbuza kell. A 48. Nagy-Nyujtónál: kimaradt 5 tojás.

— **Helyreigazítás.** A kézdivásárhelyi „Stephanie” menház 1884. évi tartására begyűlt szíves adományokról folyó évi 15., 16., 17. számokban közzétett kimutatásokba a következő sajtóhibák csuszak be. Kimaradtak: idős Jancsó Sámuel 1 kupa zsir, ifj. Kovács Imre 1 véka pityóka, Nagy Ferencz szappanos 20 liter törökbuza, ifj. Dézsi Bálint 1 véka rozs, Farkas Lajos 2 véka pityóka, id. Szöcs János 40 kr, Szöcs Sámuel keresk. 1 véka rozs, ifj. Dávid István 1 frt, ifj. Kupán József 1 kilo rizs, ifj. Jancsó Sámuel 40 kr. Mátis Sámuel nem 1, hanem 10 liter rozsot adott.

lene a szent írásba az a \$., mely azt mondja: „Tégy jót magaddal, mint embertársaidal.” Én hiszem, hogy a kik tulságban gyakorolják a jótékonytságot, azoknak sok lelki gyönyörűség is van; de még sincs elég, mert mindig többet szeretnének tenni, s e miatt lelkük soha sem egész nyugodt, mindig nyomja valami kielégítetlen vágy, a jótékonytságot keresztje, mely bár magasztos, hanem azért mégis kereszt a lelken, éppen úgy, mint nekünk fárjeknek a feleség, a ki nem azért kereszt, mert tán nehéz, hanem azért, hogy a többi is nem vehetjük mind magunkra.

Ilyenforma felfogásban lehetett az is, a ki legelőbb a megsebesült harczfiak ápolására alakított egyeletnek „Veres kereszt egyelet” nevet adott. Szép, magasztos és üdvös a ezel minden esetre, de azért bizony kereszt azoknak, a kik a betegápolás munkáját teljesítik. Én részemről mindig szívesebben leszek beteg, mint betegápoló. Nem szeretem a békétlen hangokat, s mint-hogy látom, hogy a tisztelt hallgatóság is a nagy unalomtól rögtön lebetegszik, igyekszem a szent írás szavait javamra fordítani; jót teszek magammal, mint embertársaimmal: elhallgatok és kívánom, hogy a „Vörös kereszt egyelet” oltárára tett filléreikből vett ronggyal magyar sebet soha se kötözzenek be, vagy ha kötöznek, az mindig a győzelemben kapott seb legyen. Amen!

Aprilis 1-én.

Magyar aranyárjádék 6%	121.50
Magyar aranyárjádék 4%	91.80
Magy. papírjárjádék 5%	88.50
Magyar vasuti kölcsön	141.25
M. keleti vasuti államköt. I. kibocs.	95.75
M. keleti vasuti államköt. II. kibocs.	117.50
M. keleti vasuti államköt. III.	200.50
Magyar földterhermentesítési kötvény	101.—
M. földterhermentesít. kötv. záradékkal	100.—
Temes-bánati földterherm. kötvény	125.—
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	100.—
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	99.75
Horvát-szlavon földterherment. kötv.	100.—
Magyar szőlődéma-váltási kötvény	97.50
Magyar nyereséj-sorsjegy kölcsön	117.—
Tiszasszabályozási és szegedi sorsjegy	114.25
Osztrák járadék papírban	79.90
Osztrák járadék ezüstben	81.—
Osztrák járadék aranyban	101.75
1860. államsorsjegyek	137
Osztrák-magyar bankrészvény	843.—
Magyar hitelbank-részvény	320.50
Osztrák hitelintézet-részvény	325.40
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.69
20 frankos arany	9.61
Német birodalmi márka	59.25
London (2 havi váltókért)	121.30

Felelős szerkesztők:

Ifj. Dobay János. Möricz Gyula.

Kiadó tulajdonos:

Szabó Albert.

Pár hónap óta Kézdi-Vásárhelyen **vegyes üzletemet** megnyitottam; a legjobb minőségben tartok bőrt és talpat, mindenféle fűszert, finom liszteket, sat.
Üzlethelyiségem a szolgabírói hivatal mellett van.
A legmelegebben kérem a t. cz. közönség pártfogását.
Rákosi Jakab.

Sz. 2029. tkvi.

1884.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kvásárhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közönségre teszi, hogy a kvásárhelyi ev. ref. egyház magtára végrehajtónak Vajna Péter osdolai lakos végrehajtást szenvedett elleni 11 ftr 70 kr s járuléka, valamint kvásárhelyi Réthy Józsefné szül. Benkő Károly 98 ftr 50 kr s jár. iránti végrehajtási ügyében a kvásárhelyi kir. törvényszék területén levő Osdola községben fekvő, az osdolai 441 sz. tkvben a 982., 983., és 983¹/₂ hr. sz. ingatlanok fele részére 222 ftr becsértékben, az 1829., 2817., 3059., 4560., 4565., 4562., 4563., 4596., 4597., 7781. és 7782. hr. sz. ingatlanokra egészen 214 ftr 50 kr becsértékben az árverést meg-

állapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1884. évi május hó 29-ik napján délelőtti 9 órakor Osdola községben a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát telekkönyvi testenként vagy készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. szám a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni

A k.-vásárhelyi kir. törvényszék, mint tkvi hatóságnak 1884. évi márczius hó 5-én tartott üléséből.

Sz. 1027. tkvi

1884.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kvásárhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közönségre teszi, hogy Almás község végrehajtónak Szabó János almási lakos végrehajtást szenvedő elleni 118 ftr tőkekövetelés és

járlékai iránti végrehajtási ügyében a kvásárhelyi kir. törvényszék területén levő Almás és Lemhény községekben fekvő, az almási 55 sz. tkv. 101., 897., 1074., 1082., 1315., 1368., 1591., 1599., 1916., 1940., 2044., 2102., 2246., 2429., 2723., 2739., 3144., 3344., 3490., 4114., 4126., és 2621¹/₂; a lemhenyi 1185. sz. tkvben 8707., 8753. és 10813. hr. sz. alatti 557 ftr 28 kr becsértékű ingatlanokra az árverést a megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1884. évi június hó 7-ik napján délelőtti 8 órakor Almás, délutáni 3 órakor Lemhény községben a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát telekkönyvi testenként készpénzben, vagy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság üléséből K.-Vásárhelytől, 1884. évi márczius hó 5-ik napján.

Van szerencsém a n. érd. közönség figyelmét felhívni, hogy KÉZDIVÁSÁRHELYI és CSIKSZEREDAI könyvnyomdamban a következő

NYOMTATVÁNYOK ÁLLANDÓAN RAKTÁRON TARTATNAK

és KIS MENNYISÉGBEN is feltűnő OLCSÓ ÁRON kaphatók:

Adás-vevési szerződés.
Adóbejelentés, kisütősöknek szeszgyárosoknak.
Adóhátralék-törlesztési kimutatás. L. K.
Adóhátraléki kimutatás, havi.
" " " " 1/4 évi.
" " " " 1 évi.
Adósság-levél r. k. egyházhhoz tartozó pénzalaphoz.
Anyakönyv, róm. k. népiskolák részére, B. minta.
Anyakönyv, tanköteles növendékek részére. (L. T.)
Allatgészségügyi kimutatás.
Árverési feltételek.
Árverési kérés, ingóságokra és ingatlanokra.
Árverési hirdetmény bir. végrehajtónak.
Árverési hirdetmény, adóügyben. (L. H.)
Baromvadászi jegyzőkönyv.
Békétárgyalási jknyv, közs. bir. L. T.
Bélyegjegy-megrendelési iv.
Bélyeglelet. (L. H.)
Birtokiv; bel- és küliv. (L. K.)
Bizonyítvány, unjocozási felszólamlási ügyben.
Családi értesítő. (L. E.)
Cseléd-könyv.
Dohánygyártmány-megrendelés.
Egészségi bizonyítvány, lovakkak.
Egészségügyi kimutatás, D. minta.
Ertesítés a kereszteleési, (születési) házassági és halálozási anyakönyvekből.
Felvételi napló a r. kath. iskolák részére, A. minta.
Felszólamlás unjocozási ügyben.
Gyámoltak és gondnokoltak nyilvántartása.
Hádköteles szökevények lajstroma. (L. I.)
" " " " kipuhatolási jegyzőkönyve.
Hagyatéki leltár, kül- és beliv.
Halálozt-felvétel, bíróságok részére.
Halálozt-felvétel, gyámhatóságok részére.
Halálozt-felvétel a brassói kir. illetékkiszabási hivatal részére.
Halál-okok idő szerinti kimutatása.
Halottkémi iktató-könyv.
Halottvizsgálati bizonyítvány, I. minta.
Halottkémi jelentés, II. minta.
" " " " orvosi segélybennem részesített gyermekek haláláról, III. minta.
Halottkémi jelentés rendkívüli halálesetről, IV. m.
Halottkémi jelentés talált hulla iránt, V. minta.
Halottkémi jelentés ragályos, járványvá válható, vagy járványos betegségben történt halálesetről, VI. minta.

Halottvizsgálati jknyv, VII. minta.
Halottkémi jelentés halottvizsgálati jegyzőkönyvekkel, VIII. minta.
Határidő-napló, közs. bir. 13. §.
Határszéli igazolványérti utalvány.
Honvéd-változási kimutatás.
Himlőoltási bizonyító tábla.
Himlőoltási részletes kimutatás.
Hivatalos árverési hirdetmény. Adóüg.
Havi adó-kimutatás. L. A.
Hivatalos bélyeglelet.
Hivatalos jelentés, a 3 hóig nem szorgalmazott végrehajtásról.
Hivatalos jelentés, a teljesített végrehajtásról.
Idésvény, községi bíraskodáshoz.
Idésvény, erdőkíhágások ügyekhez.
Iktató-könyv, község részére.
Iktató-könyv, erdőkíhágások ügyekhez.
Iktató-könyv, hadköteles szökevények részére.
Infrascriptus praesentium vigore fidem facio Indubiam et adestator in Baptisatorum.
Infrascriptus praesentium vigore fidem facio Indubiam et adestator in Copulatorum.
Infrascriptus praesentium vigore fidem facio Indubiam et adestator in Defunctorum.
Itélet, községi bíraskodáshoz. (L. M.)
Járványbetegségi kimutatás.
Jegyzőkönyv a községben kiadott lólevelekről.
Jegyzőkönyv a községben kiadott marhalevelekről.
Jegyzőkönyv a község előjárósága által kiállított utlevél-ajánlatokról.
Jegyzőkönyv a levágott szarvasmarhákról.
Jegyzőkönyv az árvek követelésének nyilvántartásáról.
Jelentés, erdőkíhágások ügyekhez.
Jelentési levél, utazók számára.
Jelzőlogjog bekebelezése vagy előjegyzése iránti kérés és felzet.
Kataszteri birtokiv, kül- és beliv.
Katonai nyilvántartási jegyzőkönyv, a honvédség részére.
Katonai nyilvántartási jegyzőkönyv, a sorhad részére.

Kézbisítési iktató-jegyzőkönyv.
Kézbisítési vévény, közs. bírás.
Kielégítési végrehajtás iránti kérés, ingóságokra és ingatlanokra.
Kimutatás az év végén fennmaradt s behajthatlan-ság címzén leirandó egyenes adóhátralékokról.
Kipuhatolási jegyzőkönyv, hadköteles szökevényekről. (L. H.)
Költségvetés, községi iskolák részére.
Kötelezvénv. egész és fél iven.
Kötelezvénv. hely. hiv. egyházi pénzalaphoz.
Közmunka-nyilvántartási jknyv.
Községi iskolai számadás.
Községi költségterv.
Községi marha-igazolvány. (Könyvecske)
Községi sommas marhalétszám-kimutatás.
Községi számadás.
Küladó-hátraléki kimutatás, kül- és beliv.
Levélboríték „Excellenissimo Illustrissimo ac Reverendissimo Domino Domino Francisco Lónhart“ stb. czimírral ellátva.
Levélboríték „A főtisztelendő róm. kath. esperesi hivatalnak“ czimírral ellátva.
Levélboríték „A nagyton tisztelendő lelkeszi hivatalnak“ czimírral ellátva.
Lólevél-jegyzőkönyv. (L. J.)
Makacsági itélet, közs. bir.
Matricula Baptisatorum.
" Copulatorum.
" Defunctorum.
Meghatalmazás.
Marhalevél-jegyzőkönyv. (L. J.)
Mixta-matrimonia.
Mulasztás-kimutatás, közs. iskolák részére.
Mutató-könyv, közs. bir. 12. §-hoz.
" " közigazgatáshoz.
Nemleges záloglasi és becslési jegyzőkönyv, adó-ügyben. (L. Z.)
Nyilvántartás, erdőkíhágások ügyekhez.
Nyugta és ellennyugta, r. kath. egyházmegyéknek.
Panasz, kisebb polgári peres ügyekhez.
Panaszkönyv, közs. bir.

Panaszkönyv, erdőkíhágások ügyekhez.
Pénz-napló, erdőkíhágások ügyekhez.
Pénzbüntetések nyilvántartása, erdőkíhágások ügyekhez.
Pénzkezelési jegyzék.
Pénztári napló községek részére.
Pénztári napló községi iskolák részére.
Pénztári napló róm. kath. egyházmegyéknek, bel-és küliv.
Postakönyv.
Pótadó-főkönyv.
Rovatos kimutatás a róm. kath. egyház adóairól kül- és beliv.
Sommas makacsági itélet.
" kereset és felzet.
" váltókereset.
Statistikai kimutatás, róm. kath. elemi iskolákhoz, vagyis: 3-as tábla.
Számla, utalvány és nyugta, szakértőknek, bűnügyben.
Szolgálati napló, a kir. csendőrség részére
Tanköteles növendékek anyakönyve.
Tárgyalási jegyzőkönyv, közs. bir.
Tárgyalási jegyzőkönyv, békés esetekhez (Közs. bir.)
Törzskönyv-lapja, kül- és beliv.
Tűzvész-jelentés.
Tulajdonjog bekebelezése iránti kérés és felzet.
Utlelevél-jegyzőkönyv. (L. J.)
Utlelevél-utalvány, a legújabb belügymin. rendelet szerint.
Ügyviteli napló r. kath. lelkeszi hivatalok részére
Váltó-kereset. (L. S.)
Váltó-óvás.
Vendég-könyv.
Változási kimutatás, a sorhad részére.
Változási kimutatás, a honvédség részére. (L. H.)
Zálogjog-bekebelezési, előjegyz. kérés és felzet. (L. J.)
Zálogjog törlése iránti kérés és felzet.
Záloglasi, becslési és árverési jegyzőkönyv adóügyben, kül- és beliv.
Záloglasi és becslési jknyv, adóüg.
Záloglasi jegyzőkönyv, közs. bir.
Záloglasi-jegyzőkönyvi napló.

Raktáromat folyton nagyobbítani törekszem, hogy így a n. é. közönség igényeinek gyorsabban és jutányosabban felelhessek meg.

Elvállalok továbbá mindennemű könyvek, folyó- és rőpiratok, bármimemű alapszabályok, hivatalos nyomtatványok, rovatos ívek, körlevelek, felhívások, árjegyzékek, számlák, étlapok, nász- és vigalmi jelentések, mindennemű meghívók, névjegyek, tánczrendek, ujévi és más alkalmi üdvözlések, falhirdetmények, szóval minden a könyvnyomdászati körébe tartozó minták csinos és gyors kiállítását.

Végül ajánlom írószereimet, levélpapiraimat, levélborítékaimat és tentáimat, Gyöngyösi-féle irkáimat, melyekből raktárt tartok s melyekből gyári áron szolgálhatok.

Tisztelettel

SZABÓ ALBERT,

könyvnyomda-tulajdonos.